

Kázeň z ev. Služieb Božích v Bratislave (NK), **UTOROK** po 13. nedeli po Trojici,

16. 9. 2025, **18.00**; ES 29, 109, 222, A 59; téma kázne: **Meč i balzam v duši**

Milí bratia a milé sestry!

Včera slávilí naši katolícki spoluveriaci sviatok Ježišovej matky Márie. Hoci je správne, že my, evanjelici Máriu neuctievame, dbáme aby nezatieňovala Ježiša, predsa by bolo chybou, keby sme si ju nevážili, nectili a najmä nenasledovali to dobré, čo Písmo sväté o Márii spomína.

Aj Máriiných **7 bolestí** má biblický základ:

Prvou je prorocká **predpoveď Simeona**, že Ježiš je predurčený na pád a pozdvihnutie mnohých, no *Máriinu dušu prenikne meč* (L 1, 34 - 35).

Druhou Máriinou bolesťou bolo, keď **musela s dieťaťom Ježišom utekať** - emigrovať do Egypta, lebo kráľ Herodes prikázal vyvraždiť v Betleheme a okolí všetkých chlapcov mladších ako 2 roky (Mt 2, 13 - 18).

Treťou bolesťou pre Máriu bola **strata 12-ročného Ježiša v jeruzalemskom chráme** (L 2, 41 - 52).

Štvrtú bolesť prežívala Mária **pri Ježišovom utrpení**, keď Ho zajali, odsúdili, mučili a sám si niesol kríž (L 22, 47 - 23, 32);

Piatu potom, **keď Mária stála pod krížom**, na ktorom zomieral jej ukrižovaný Syn (J 19, 25).

Šiestu, keď bok zosnulého Ježiša prebodli kopijou a zložili Ho z kríža (J 19, 33 - 34).

Siedma bolesť ju zasiahla, keď **Ježišovo telo uložili do hrobu** (Mk 15, 47).

Aj my dnes uprieme svoju pozornosť na túto jedinečnú ženu. Vypočujme si slová z **Ev. podľa Jána 19, 25 - 27**: „²⁵ Pri kríži Ježišovom stáli Jeho matka a sestra Jeho matky, Mária Kleofášova a Mária Magdaléna. ²⁶ Keď Ježiš uvidel matku a vedľa nej stál učeníka, ktorého miloval, riekol matke: Žena, ajhľa, tvoj syn! ²⁷ Potom riekol učeníkovi: Ajhľa, tvoja matka! A od tej hodiny prijal ju učeník k sebe.“

Bratia a sestry,

Mária je jedinečná, keďže porodila Božieho syna. Na začiatku Ježišovho pozemského života Mu bola bližšie ako ktokoľvek z ľudí. Blízka Mu bola aj na konci Jeho pozemského života. V Ježišových posledných hodinách stála pod krížom a cítila bolesť Jeho smrti. Len matka, ktorej zomrelo dieťa, si môže predstaviť, čím Mária prechádzala. Učeník Ján, ktorý stál vedľa, v evanjeliu nezaznamenal nič o jej pocitoch. Vieme však o nich vďaka Simeonovi. Ten v 40. deň po narodení Ježiša predpovedal, že Ježiša čaká ťažká budúcnosť a Márii prorokoval: „Aj Tebe prenikne dušu meč“ (L 2, 35).

Neobyčajná bolesť jedinečnej ženy. V celom jej živote, ktorý bol poznačený jej vzťahom k Pánovi Ježišovi Kristovi, **sa môžeme nájsť.**

Možno je nám Mária naj dôvernejšia vo vianočnom príbehu. Tam sa po prvýkrát objavila ako mladá snúbenica Jozefa, ktorú navštívil anjel. Anjel ju pri svojom príchode nazval „**požehnanou**“ - „**obdarovanou**“. **Mária sa nestala tým, čím sa stala, vlastnými zásluhami, bola tým obdarovaná Bohom:** Mária bola Bohom vyvolená a povolaná za matku Spasiteľa. S pokornou vierou prijala tento dar a toto poslanie z Božej ruky.

I nás Pán Boh povolal a obdaroval v našom krste. Stali sme sa obdarovanými Božou odpúšťajúcou láskou. Aj my tento dar smieme - máme pokorne a s vierou prijať. Aj nás Boh povolal, aby sme nasledovali Pána Ježiša Krista a slúžili Mu.

Mária slúžila svojmu synovi. Starala sa o Neho a vychovávala Ho, ako to robí každá matka so svojimi deťmi. Nebolo to ľahké, veď v prvom období s Jozefom a Ježišom boli utečencami v Egypte. Neskôr vychovávala Ježiša vo veciach viery a keď mal 12 rokov, išla s ním do chrámu na sviatok židovskej Veľkej noci - Paschy. Vtedy kvôli Ježišovi cítila bolesť vo svojej duši. Na tri dni Mária s Jozefom stratili Ježiša z očí. Tri dni Ho zúfalo

hľadali, až Ho napokon našli v chráme sedieť medzi učencami. Mária Mu povedala: „*Synu čo si nám to urobil? Ajhľa, tvoj otec a ja s úzkosťou sme Ťa hľadali*“ (L 2, 48). Keď jej Ježiš odpovedal, že musí byť v vo veciach svojho Otca, **neporozumela tomu** a možno po prvýkrát pocítila niečo cudzie medzi sebou a svojím Synom.

Ako často ani my nerozumieme nášmu Pánovi Ježišovi Kristovi! A ako často Mu nerozumeli ani Jeho učeníci! **K životu s Ježišom patrí, že Ho niekedy nechápeme a je to pre nás bolestivé. Zažila to aj Jeho matka Mária.**

Mária zažila, ako Ježiš dospel i to, ako opustil rodnú tesársku dielňu a odišiel na cesty. No nezabudla, že je jednorodeným Synom nebeského Otca, stále **verila, že vykúpi svoj ľud.** Preto bola na svadbe v Káne plná dôvery, že Ježiš pomôže, keď predčasne došlo víno. Veď prišiel na svet ako Pomocník - to jej ešte pred Jeho narodením oznámil anjel. Mala Ho pomenovať „Ježiš“, povedal Boží posol. „Ježiš“ znamená „Spasiteľ“, „Záchranca“, „Vysloboditeľ“.

Tu **opäť vidíme Máriu ako dobrý príklad. Aj my by sme mali dôverovať Ježišovi ako Pomocníkovi vo všetkých životných situáciách.** On je aj naším Spasiteľom - a to nielen od večnej smrti, ale aj Spasiteľom - Záchrancom v mnohých malých i veľkých problémoch nášho života. Robíme dobre, keď Mu

dôverujeme vo všetkých okolnostiach a keď v tejto dôvere trpezlivo čakáme, kým nám príde na pomoc. Tak to bolo aj v Káne Galilejskej: Ježiš najprv povedal svojej matke, že „ešte neprišla Jeho hodina“ (J 2, 4) a potom urobil svoje prvé znamenie.

Zdá sa, že **Mária prechádzala aj krízou viery**. Čoraz menej rozumela tomu, čo Ježiš hovoril a robil. Jeho zvláštna sláva ju dráždila: putujúci kazateľ, zázračný uzdravovateľ, priateľ hriešnikov, colníkov a prostitútok, kritik zbožných Židov svojej doby... - To mal byť Bohom poslaný í Mesiáš - Vykupiteľ Božieho ľudu izraelského a celého sveta? Zdalo sa jej, že Ježiš niekedy pôsobil skôr ako blázon. Keď raz Ježiš celý deň kázal a On a Jeho učeníci „si nestačili ani chleba zajesť“, Mária a Ježišovi súrodenci povedali: „Postúpil z rozumu“ (zbláznil sa)! (Mk 3, 20 - 21)

Aj to sa môže stať v živote kresťana, že prídu obdobia pochybností, situácie, keď strácame vieru v Ježiša. Mnohí, ktorí v mladosti s horlivosťou nasledovali Ježiša a dôverovali Mu, si v neskorších rokoch už nie sú takí istí, či sú na správnej ceste. Pamätajme, že obdobia pochybností môžu patriť k ceste, po ktorej nás Pán Boh vedie. Možno nás Boh vedie touto cestou preto, aby na jej konci bola viera pevnejšia, zrelšia a očistená. Tak to bolo v prípade Márie.

Nový obrat v Máriinom živote nastal v troch rozhodujúcich dňoch, keď jej Syn priniesol svetu spásu na kríži a spečatil ju svojim víťazným vzkriesením. Nasmerujme náš pohľad ešte raz na Máriu pod krížom.

„Pri kríži Ježišovom stáli Jeho matka“ (J 19, 25), čítame v Jánovom evanjeliu. Boli pri nej aj iné ženy, *sestra Jeho matky, Mária Kleofášova a Mária Magdaléna*, čo jej prinieslo trochu útechy. Stál tam aj Ján - jediný z Jeho učeníkov, ktorý zotrval pod krížom. Všetko, čo teraz čítame o Márii, je niečo, čo sa jej stalo, čo ju postihlo. Ježiš sa na ňu pozrel z kríža. A potom povedal, aby ju Ján prijal k sebe, ako keby bola jeho vlastnou matkou. **Ešte aj v svojom utrpení - zomierajúc na kríži, sa Ježiš staral o svoju matku, slúžil jej, rozprával sa s ňou.** „Žena, ajhľa, tvoj syn!“, riekol. V tej chvíli bola Mária opäť úplne „požehnaná“, obdarovaná. Aj keď **meč prenikol jej dušou** a duša ju bolela tak veľmi, že si to ťažko vieme predstaviť, **zároveň vo svojej duši cítila balzam Synovej lásky a tiež balzam Božej lásky.**

Aj my, bratia a sestry, stojíme vo viere pod Ježišovým krížom. I my tam dostávame dary, tam aj my dostávame milosť. Nejde o to, ako sa cítime, čo hovoríme, čo robíme. Rozhodujúce je, **že Pán Ježiš sa aj na nás pozerá s láskou a milosrdenstvom, stará sa**

aj o nás. I nám slúži, nám dáva to, čo tak veľmi potrebujeme. Aj nám zvestuje odpustenie hriechov. Sme pri tom pasívni, len prijímajúci. Cítíme však balzam Božej lásky, ktorý z kríža prúdi do našej duše.

Pre Máriu sa v dňoch najväčšej bolesti viera opäť stala veľkou. Patrí to k Božím predivným cestám, že práve krížom a utrpením necháva vieru dozrieť a posilniť.

Mária od tej chvíle zostala s učeníkmi, prežila s nimi radosť zo zmŕtvychvstania, prijala s nimi na Letnice Svätého Ducha. Stala členkou prvého kresťanského cirkevného zboru v Jeruzaleme. Tam verne žila svoju vieru, svoju novo darovanú vieru.

Bez ohľadu na to, ako vyzerá tvoja životná cesta, aké meče prenikli do tvojej duše, aké výšky a pády viery a pochybností máš za sebou, **Pán Boh chce viesť aj teba: aby si, obdarovaný Kristom na kríži, zostal v Jeho cirkvi, dôveroval Mu, nasledoval Ho a slúžil Mu.** Amen.

Modlitba: Pane a Bože náš, vyznávame, že veľkosť Márie je predovšetkým v tom, čo si pri nej vykonal Ty.

Mária je pre nás príkladom, že Ježiš bol v tomto svete nielen odmietaný, ale aj prijatý. Hoci nevedela, čo ju čaká, statočne Ti, Bože, dala svoj súhlas. Nie jej osobné plány, ale Tvoj plán bol pre ňu rozhodujúci. Povedať Tebe, Bože: Staň sa! – je to najlepšie, čo môžeme a máme urobiť aj my.

Ak si úctou pripomíname Máriu tak preto, lebo Máriina viera nás vedie ku Kristovi. Nezatienňuje Ježiša. V Káne vyznala: Urobte všetko, čo Ježiš vám povie.

Ďakujeme za biblické svedectvo o Márii. Kiež i nám dodáva odvahu vraviť Tebe, Pane – na Tvoje plány s nami: Staň sa! Tak sa Kristus zrodí a bude rásť i v našom živí. Posilňuj a daj dozrieť i našej viere.

Ďakujeme Pane Ježiši, že ako na Máriu, aj na nás sa dívaš s láskou a milosrdenstvom, staráš sa o nás a slúžiš nám, dávaš nám, čo potrebujeme. Nech je Tvoje meno oslávené! Amen.

*Použitím myšlienok M. Kriesera: **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár***